

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cena: Letno Din 32.—,
polletno Din 16.—, četrt-
letno Din 9.—, inozemstvo
Din 64.—

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5
Telefon Interurban 113

Cena inseratom: cela
stran Din 2000.—, pol stra-
ni Din 1000.—, četrt strani
Din 500.—, 1/2 strani Din 250.—,
1/4 str. Din 125.—, Malo gla-
si vsaka beseda Din 120.

Dva nova zakona.

Sedanja vlada, ki ima cilj, da iz temelja preuredi razmere v državi, razvija veliko delavnost. V poedinah ministrstvih se pripravljajo zakoni, ki bodo prinesli določila in predpise za vse pango javnega in družbenega življenja. Dne 14. marca se sestane vrhovni zakonodajni svet, ki je prideljen predsedništvu vlade, da izreče svojo sodbo o predloženih mu zakonskih načrtih. Zadnje dni sta izšla dva zakona, o kojih vsebini je treba obvestiti čitatelje.

Razširjenje zakona o zaščiti države.

Na predlog predsednika ministrskega sveta in ministra notranjih zadev je Nj. Vel. kralj 1. marca podpisal zakon o spremembi in spopolnitvi zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi od 6. januarja 1929. Po členu 2. tega zakona pridejo kot člani 3., 4., 5. in 6. te-le določbe:

Čl. 3. Kdor s pisanjem, tiskanjem, objavljanjem ali razpečevanjem knjig, novin, lepakov, objav in slik, ali na kak drug način vrši propagando ali stremi za tem, da se ustvari prepričanje ali razpoloženje pri drugih, da bi se nekateri deli kraljevine SHS oddvojili iz celote kot samostojna država, ali da bi se spojili s kako drugo državo, ali da bi se izpremenila sedanja državna ureditev ali da se izpremeni politični ali socialni red v državi, se kaznuje s težko ječo do petih let, v kolikor tako dejanje ne spada pod točko 1. čl. 1 tega zakona.

Čl. 4. Kdor s pisanjem, tiskanjem, razpečevanjem spisov ali slik vobče ali drugače iznaša ali prenaša lažnjive trditve v nameju, da izpostavlja zasmehu ali preziranju državne ustanove, zakone, uredbe ali kake oblasti ali političen ali socialen red v državi, ali kdor na omenjeni način kaj iznaša ali razširja v nameju, da povzroči nerazpoloženje proti državnim ustanovam, zakonom, uredbam ali naredbam oblasti ali proti političnemu ali socialnemu redu v državi, se kaznuje z zaporom do enega leta ali globo do 20.000 Din.

Čl. 5. Kdor s tiskom ali na kak drug način draži k razdoru, ali kdor na isti način izziva razpoloženje za plemensko razdvojenost ali plemenski razdor, se kaznuje z zaporom do enega leta ali z globo do 10.000 Din.

Čl. 6. Kdor na način, omenjen v čl. 5., vrši propagando ali ustvarja razpoloženje, da se državne ali samoupravne oblasti ovirajo v izvrševanju njihovih na-

log ali sploh v njihovem delovanju, se kaznuje z zaporom do 6 mesecev ali z globo do 6000 Din.

Odstavek 3. čl. 4. se izpremeni in se glasi: Kdor postane ali ostane član takega društva ali take politične stranke, ali ga podpira ali kdor s tiskom ali drugače kaj stori, kar kaže nepriznanje naredb oblasti, izdanih po 1. odstavku tega člena, se kaznuje z zaporom do 6 mesecev in globo do 6000 Din.

Za postopanje o kaznivih dejanjih iz novega člena 3. je pristojno državno sodišče za zaščito države, za dejanja iz novih členov 4., 5. in 6. pa so pristojna redna sodišča.

Nov zakon o pokojninah in odpravninah državnih nameščencev.

Istega dne 1. marca je Nj. Vel. kralj podpisal na predlog ministra pravde tale zakon:

§ 1. Uradniki in ostali uslužbenci civilnega reda ter uslužbenci državnih prometnih ustanov dobe pravico na osebno pokojnino, ko dovrše 10 let efektivne službe v aktivni državni službi ali v službi državnih prometnih ustanov. V ta čas se ne računa doba, ki so jo prebili v državni službi ali v službi državnih prometnih ustanov kot pogodbeni uradniki ali dnevničarji. Po desetih letih efektivne državne službe jim pripada na ime osebne pokojnine 50% osnovne pokojnine. Za vsako nadaljno leto, ki se šteje v pokojnino, se računa 2%, tako da doba s 35 leti celo pokojnino. Uslužbenci prometnih ustanov, naštetih v čl. 125. zakona o prometnem osebju, dobe po desetih letih za vsako nadaljno leto 2½%, tako da doba s 30 leti celo pokojnino, a onim, ki so naštetih v čl. 120 zakona o prometnem osebju, pripada po desetih letih za vsako nadaljno leto, ki ga prevedejo v drž. službi, omenjeni v čl. 26 istega zakona 3.333 odstotkov pokojnine, tako da doba s 25 leti celo pokojnino. Začeta druga polovica leta se računa kot celo leto.

§ 2. V slučaju odpusta iz državne službe, odnosno iz službe pri državnih prometnih ustanovah, pripada uslužben-

cem, ki imajo najmanj eno leto efektivne aktivne službe, na ime odpravnine (odpustnine) enomesečna plača (redna plača in draginjska doklada). Uslužbenici, ki imajo nad eno leto efektivne državne službe, pa še niso pridobili pravice na osebno pokojnino, dobe za vsaki nadaljni dve leti neprekinjene državne službe, odnosno službe pri državnih prometnih ustanovah, po eno mesečno pristojbino, tako da se začeto peto dvoletje smatra za celo. Celokupna svota odpravnine ne sme v nobenem slučaju presagati šestmesečnih dohodkov. Za odpravnino se računa tudi doba, ki jo je prebil uslužbenec v državni službi neposredno pred stalnim nameščenjem kot pogodbeni uradnik ali dnevničar.

§ 3. Pogodbeni uradniki in dnevničarji, ki so bili v državni službi ali v službi državnih prometnih ustanov nepretrgoma najmanj eno leto, dobe pri odpustu na ime odpravnine enomesečno plačo. Ako so prebili v državni službi najmanj pet let, dobe na ime odpravnine dvomesečno plačo, če pa so bili v državni službi nad pet let, pa trimesečno plačo, v kolikor glede pogodbenih uradnikov ni bilo drugače določeno v pogodbi. V ta čas se računa tudi doba, prevedena neposredno pred tem v državni službi. Državni upokojeanci, ki so v državni službi kot pogodbeni uradniki ali dnevničarji, nimajo pravice na odpravnino.

§ 4. Odpravnina se izplača v mesečnih zneskih prvega naslednjega meseca po odpustu in sicer tako, da se vsakega prvega izplača po enomesečna plača do končnega odplačila celokupne odpravnine. V slučaju smrti se izplača odpravnina osebam, ki imajo po zakonu pravico do rodbinske pokojnine.

§ 5. Na odpravnino nimajo pravice oni državni uslužbenci, ki so odpuščeni kazenskim potom.

§ 6. Ta zakon stopi v veljavo z dnem, ko se objavi v »Službenih Novinah«. Odredbe čl. 1 dobe obvezno moč z istim dnem ter prenehajo obenem veljati odredbe § 336 finančnega zakona za leto 1928-29, kakor tudi odredbe zakona o državnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih in odredbe zakona o prometnem osebju, ki so v nasprotju z določbami tega zakona. Členi 2., 3., 4. in 5. tega zakona dobe obvezno moč od 6. jan. 1929.

Če so socialni demokratje na vladi.

Socialni demokratje so ljudje brezobzirne sodbe in obsodbe. Z največjo strogostjo presojujejo in obsojajo obstoječi gospodarski in družbeni red na svetu

in način življenja, ki je združen s tem redom. Ko pa pridejo na vlado, uživajo sami sadove kapitalističnega reda, katerega teoretično (mišljensko) napada-